

บทที่ 6

สรุปผลการศึกษาอภิปรายผล ข้อค้นพบ และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่องผลกระทบที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจของธุรกิจ ระหว่างประเทศลาวและไทย ที่คาดว่าจะได้รับจากสะพานข้ามแม่น้ำโขงลาว-ไทยแห่งที่ 2 ในจังหวัดสะหวันเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) โดยการเก็บข้อมูลจากเจ้าหน้าที่รัฐจำนวน 5 หน่วยงาน และนักธุรกิจที่ประกอบธุรกิจระหว่างประเทศ ที่ขึ้นทะเบียนกับแผนกการค้าจังหวัดสะหวันเขต จำนวน 32 ราย โดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก สรุปผลเป็น 3 ส่วน ได้แก่ ผลกระทบด้านนโยบายและมาตรการควบคุมการค้าระหว่างประเทศของรัฐบาลลาว ผลกระทบด้านการดำเนินธุรกิจระหว่างประเทศลาวและไทย ในจังหวัดสะหวันเขต และปัญหาและอุปสรรคที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางธุรกิจที่คาดว่าจะได้รับจากสะพานข้าม แม่น้ำโขงลาว-ไทยแห่งที่ 2

สรุปผลการศึกษา

1. ผลกระทบด้านนโยบายและมาตรการควบคุมการค้าระหว่างประเทศของรัฐบาลลาว

จากข้อมูลของเจ้าหน้าที่ภาครัฐของสปป.ลาวพบว่าเมื่อสะพานข้ามแม่น้ำโขงลาว-ไทยแห่งที่ 2 เสร็จสิ้นก่อให้เกิดผลกระทบด้านนโยบายและมาตรการควบคุมการค้าระหว่างประเทศด้านต่างๆดังนี้

1.1 ด้านการลงทุนผลกระทบที่ก่อให้เกิดผลดี จากนโยบายของภาครัฐที่ได้มีนโยบายยกเว้นอากรรายได้กำหนด 5 ปี เพื่อจูงใจนักลงทุนจากภายนอก มีการลดเงื่อนไขและขั้นตอนการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่รัฐบาล เพื่อจูงใจเอานักลงทุนทั้งภายในและต่างประเทศมาลงทุนในจังหวัดสะหวันเขตให้เพิ่มขึ้น ซึ่งผลที่เกิดตามมาจะทำให้มีการจ้างงานเพิ่มมากขึ้น และได้มีโครงการสร้างศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

นโยบายด้านการส่งเสริมการลงทุนผลกระทบที่ก่อให้เกิดผลเสีย ในปัจจุบันบริษัทที่มาลงทุนในจังหวัดสะหวันเขตโดยส่วนมากจะมาลงทุนด้านการเกษตรเช่น การปลูกยางพาราตามริมทางหมายเลข 9 เพื่อเพิ่มการจ้างงานให้แก่ประชาชน แต่ในความจริงพบว่าจะไม่สามารถสร้างรายได้ให้แก่ประชาชน เพราะสวนป่า ไม่ต้องการแรงงานในการดูแลมาก อีกทั้งประชาชนโดยส่วนใหญ่มีอาชีพเป็นชาวนา นอกจากจะเสียพื้นที่ให้แก่นายทุนแล้วเขายังได้รับผลกระทบทางด้านวิถีชีวิตที่เปลี่ยนไป และการเข้าไปทำลายทรัพยากรธรรมชาติของประชาชนยิ่งเพิ่มขึ้น เพราะมีเส้นทางสะดวกทำให้ประชาชนเอาของป่าออกมาขายตามริมทางมากขึ้น

1.2 ด้านการค้าระหว่างประเทศที่ก่อให้เกิดผลดี รัฐบาลสปป.ลาวได้สร้างเงื่อนไขในการอำนวยความสะดวกในการนำเข้าและส่งออกสินค้าโดยนำใช้บริการจุดเดียว (One Stop Service) มีการติดต่อร่วมมือรอบด้านกับบรรดาประเทศใกล้เคียง เพื่อให้ต่างฝ่ายต่างได้รับผลประโยชน์ร่วมกัน ปฏิบัติการร่วมมือแบบหลายทิศทาง เพื่อสร้างให้จังหวัดสะหวันเขตเป็นศูนย์กลางการค้าการลงทุน และการท่องเที่ยว

ด้านการค้าผลกระทบที่ก่อให้เกิดผลเสียได้แก่ เมื่อสะพานฯถูกนำไปใช้จะทำให้ปริมาณสินค้านำเข้าเพิ่มขึ้นจากเดิมที่จังหวัดสะหวันเขตมีการขาดดุลการค้าให้แก่จังหวัดมุกดาหารอยู่แล้ว เมื่อมีการนำเข้าสินค้าเพิ่มขึ้นจะทำให้จังหวัดสะหวันเขตขาดดุลการค้าเพิ่มขึ้นในระยะสั้น แต่ในระยะยาวจะลดลงเพราะมีสินค้าที่ผลิตภายในส่งออกมากขึ้น

1.3 ด้านการท่องเที่ยวผลกระทบที่ก่อให้เกิดผลดีได้แก่ จำนวนนักท่องเที่ยวจะเพิ่มขึ้น สะพานฯจะดึงดูดใจแก่นักท่องเที่ยวในแง่ของการอำนวยความสะดวกเช่น เวลาในการเดินทาง และค่าใช้จ่ายที่ลดลง ภาครัฐได้มีการปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวที่มีอยู่แล้ว จากนโยบายการส่งเสริมการลงทุน นายทุนจากต่างชาติจะเข้ามามีบทบาท ด้านการบริการเพื่อตอบสนองกับจำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้น

ผลกระทบด้านการท่องเที่ยวที่ก่อให้เกิดผลเสียได้แก่ เมื่อมีนักท่องเที่ยวเข้ามาจำนวนมากทำให้วัฒนธรรมและวิถีชีวิตของชาวสะหวันเขตจะเปลี่ยนแปลง เพราะมีนักท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายทางด้าน เชื้อชาติและวัฒนธรรม จะเกิดมีการบริการ เพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวที่แตกต่างกัน จะมีการแข่งขันทางการบริการเพิ่มขึ้น ธุรกิจการบริการภายในจังหวัดจะถูกนายทุนจากต่างชาติเข้ามามีบทบาทมากขึ้นเพราะ นโยบายเปิดกว้างการลงทุนของรัฐบาล

2. ผลกระทบด้านการดำเนินธุรกิจระหว่างประเทศลาว-ไทยในจังหวัดสะหวันเขตจากข้อมูลภาคเอกชนจำแนกออกเป็น 3 ประเภทธุรกิจ ดังนี้

2.1 ผลกระทบต่อธุรกิจประเภทส่งออก

เมื่อสะพานข้ามแม่น้ำโขงลาว-ไทยแห่งที่ 2 สร้างสำเร็จ นักลงทุนจะเข้ามาลงทุนโครงการใหม่เพิ่มขึ้น ส่งผลให้เกิดการจ้างแรงงานเพิ่มขึ้น คนว่างงานมีน้อย จะช่วยลดความยากจน และลดช่องว่างของคนในสังคมได้ แต่สะพานฯจะส่งผลกระทบให้เกิดมีคู่แข่งทางด้านธุรกิจเพิ่มขึ้นเพราะประเทศลาวไม่มีการผลิตที่เป็นสินค้าส่งออก จากเดิมการส่งออกโดยส่วนมากจะเป็นสินค้าจากไม้และเครื่องป่า ซึ่งในปัจจุบันภาครัฐได้มีมาตรการหยุดการทำลายป่าไม้ และเครื่องป่า ทำให้จังหวัดสะหวันเขตมีสินค้าส่งออกน้อยลง

2.2 ผลกระทบต่อธุรกิจประเภทบริการ

ก่อให้เกิดผลดีต่อธุรกิจบริการเมื่อมีสินค้า และจำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น จะส่งผลให้ธุรกิจบริการมีการขยายตัว สร้างรายได้ให้แก่จังหวัดจะมี นักลงทุนจากต่างประเทศเข้ามาลงทุนในธุรกิจนี้เพิ่มขึ้นเช่น การสร้างบ่อนการพนัน(Casino) โรงงานอุตสาหกรรม สนามบิน โรงแรม สถานบันเทิงจะส่งผลให้มีการจ้างงานเพิ่มขึ้นและสร้างรายได้ให้แก่รัฐ แต่ผู้ดำเนินธุรกิจบริการภายในจังหวัดสระหวั้นเขต จะพบปัญหาเมื่อมีปริมาณสินค้า และนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นจะทำให้มีคู่แข่งทั้งภายในและต่างประเทศมากขึ้น เพราะการดำเนินธุรกิจบริการภายในจังหวัดในปัจจุบันมีศักยภาพในการแข่งขันต่ำด้านเครื่องมือ และทุนมีน้อย เมื่อมีการเปิดกว้างการลงทุนจะทำให้ผู้ประกอบการที่ทํายู่ได้รับผลกระทบ จากคู่แข่งที่มีความพร้อมทางด้านเครื่องมือ และมีทุนมากกว่า

การสร้างโรงแรม ร้านอาหาร สถานที่บันเทิง จะส่งผลให้เกิดมีการแย่งพื้นที่ของนายทุน ประชาชนจะพบความลำบากในที่อยู่ใหม่ วิถีชีวิตเปลี่ยน ไป จากเดิมที่ประกอบอาชีพทำนาจะเปลี่ยนมาเป็นผู้ใช้แรงงานในตัวเมืองเพิ่มขึ้น เพราะค่านิยมของสังคมที่เปลี่ยนไป

2.3 ผลกระทบต่อธุรกิจประเภทนำเข้า-ส่งออก

ก่อให้เกิดผลดีด้านปริมาณสินค้าเพิ่มขึ้นจะทำให้ธุรกิจขยายตัว การนำเข้าสินค้าจะสะดวกมากกว่าเดิมเพราะมีนโยบายการบริการจุดเดียว เช่นสินค้าผ่านจากประเทศไทยไปเวียดนาม และเวียดนามมาไทยเพิ่มขึ้น ธุรกิจบริการสินค้าผ่านจะมีรายได้มากขึ้น แต่ผลเสียคือจะเกิดมีคู่แข่งเพิ่มขึ้น และจากเดิมของธุรกิจนำเข้า-ส่งออก เปรียบเหมือนพ่อค้าคนกลาง แต่เมื่อมีนโยบายและการลดขั้นตอนในการตรวจตราของเจ้าหน้าที่ จะทำให้ พ่อค้าคนกลางมีบทบาทน้อยลง เพราะนักธุรกิจจากประเทศไทย และเวียดนามอาจมีความสามารถติดต่อซื้อขายกันเอง โดยไม่ผ่านพ่อค้าคนกลางในจังหวัดสระหวั้นเขต และเนื่องจากการเปิดเสรีทางการค้าในปี 2008 ที่จะไม่มีการพักสินค้า และสามารถนำรถบรรทุกสินค้าจากประเทศไทย และต่างประเทศผ่านจังหวัดสระหวั้นเขตได้

3. ปัญหาและอุปสรรค ที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางธุรกิจที่คาดว่าจะได้รับจากสะพานข้ามโขงลาว-ไทยแห่งที่ 2

ก่อนการสร้างสะพานฯ มีปัญหาในการติดต่อกับข้าราชการ ในจังหวัดสระหวั้นเขต เพราะมีการแยกหน้าที่ สำหรับเจ้าหน้าที่ หรือการย้ายตำแหน่งมาใหม่หรือตัวเองไม่มีความถนัดเกี่ยวกับงานด้านนี้ทำให้การติดต่อทำธุรกรรมด้านการค้าได้รับความล่าช้า การค้าขายยังไม่ทันขยายตัว นักท่องเที่ยวที่เข้ามามีน้อย การขายสินค้าให้กับผู้บริโภคภายในยังมีน้อยหรือกำลังซื้อของผู้บริโภคมีต่ำ สินค้าด้านกลกิกรรม ขาดตลาดจำหน่ายทำให้ผู้ผลิตไม่กล้าลงทุน

ที่ผ่านมามีการเคลื่อนไหวในการดำเนินธุรกิจพบปัญหาเช่น การขนส่งสินค้าไม่สะดวก เสียค่าใช้จ่ายแพง ทั้งไม่ตรงต่อเวลา และด้านความปลอดภัยก็ไม่ได้รับประกันอย่างเต็มที่ การเดินทางไม่สะดวกเท่าที่ควร ปัญหาในการดำเนินธุรกิจภายหลังการสร้างสะพานฯ จะช่วยลดปัญหาด้านสภาพคล่องทางการเงิน สามารถประหยัดเวลา ในการขนส่ง แต่ทางด้านการจัดการ การตลาดจะสับสนขึ้น เพราะอาจเกิดมีหลายภาคส่วนธุรกิจ ดังนั้นต้องมีการประสานงานและการบริการแก่นักธุรกิจเพิ่มขึ้น ก่อนการสร้างสะพานฯ ไม่ปัญหาในการติดต่อกับกลุ่มนักธุรกิจ ในจังหวัดสะหวันเขต

ภายหลังการสร้างสะพานฯ ปัญหาในการติดต่อกับข้าราชการ ในจังหวัดสะหวันเขต จะได้รับการปรับปรุงที่ดีขึ้นคิดว่าทางการ คงจะจัดระบบ เข้า-ออกของสินค้าให้มีความสะดวกขึ้น เพราะสถานที่ที่อำนวยความสะดวกให้แล้ว ระบบราชการ- เอกสารจะอยู่ที่เดียวที่ด่านสะพานข้ามแม่น้ำโขง และจะมีปัญหาในการรักษาความเป็นระเบียบในเขตเศรษฐกิจ- สังคม เพราะในปัจจุบันนี้ในขอบเขตตัวเมืองก็เห็นว่ากำลังเจ้าหน้าที่ก็ยังไม่เพียงพอ

ด้านปัญหาแรงงานต่างด้าวที่จะเข้ามาทำงานในจังหวัดสะหวันเขต อิงตามสภาพแรงงานในประเทศลาว โครงการก่อสร้างต่างๆจะนิยมใช้แรงงานต่างชาติเพราะส่วนมากเป็นแรงงานที่มีคุณภาพ ราคาต่ำกว่าแรงงานลาว มีความรับผิดชอบสูง เกี่ยวกับปัญหาแรงงานต่างด้าวที่จะเข้ามาทำงานในจังหวัดสะหวันเขต โดยเฉพาะมาจากประเทศเวียดนาม ทางรัฐบาลจะต้องมีการออกใบอนุญาตทำงาน มีการตรวจตราเป็นประจำ แรงงานที่เข้ามาทำงานต้องถูกต้องตามกฎหมาย ไม่เพียงแต่เรื่องแรงงานเท่านั้น การค้ามนุษย์ ยาเสพติด ดังนั้นควรมีมาตรการรองรับที่เข้มงวด

อภิปรายผลการศึกษา

จากการศึกษาผลกระทบ ที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจของธุรกิจ ระหว่างประเทศลาวและไทย ที่คาดว่าจะได้รับจากสะพานข้ามแม่น้ำโขงลาว-ไทยแห่งที่ 2 ในจังหวัดสะหวันเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) พบว่ามีผลกระทบ 2 ด้านดังนี้

1. ผลกระทบจากนโยบายและมาตรการควบคุมการค้าระหว่างประเทศของรัฐบาลลาว

รัฐบาลของสปป.ลาวได้มี นโยบายต่างๆเพื่อส่งเสริมการค้าการลงทุนเช่น การยกเว้นอากรรายได้ 5 ปี การลดขั้นตอนในการนำเข้าสินค้า เพื่อดึงดูดนักลงทุนจากประเทศไทย และต่างประเทศ เข้ามาลงทุนในจังหวัดสะหวันเขต พบว่าการใช้นโยบายของรัฐมีข้อดีคือช่วยให้การพัฒนาเศรษฐกิจให้มีการขยายตัว แต่ข้อเสียเปรียบคือประชาชนจะได้รับผลกระทบในเรื่องวิถีชีวิตและการปรับตัวเข้ากับระบบการค้าทุนนิยมที่จะเกิดขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับแนวความคิดเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจของธุรกิจระหว่างประเทศ (นิตยา เจริญประเสริฐ, 2546) เห็นว่าสอดคล้องกับการใช้มาตรการควบคุมการค้าระหว่างประเทศของรัฐบาลลาว ซึ่งการใช้มาตรการควบคุมการค้านี้ เป้าหมาย

เศรษฐกิจคือ เพื่อให้เกิดรายได้ โดยการเข้ามาตราทางด้านภาษี การกำหนดปริมาณนำเข้า และการควบคุมการเคลื่อนย้ายของเงินทุน ซึ่งหากมีมากก็อาจกีดกันการนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศได้

2. ผลกระทบจากการดำเนินธุรกิจระหว่างประเทศลาว-ไทยในจังหวัดสระหวุ่นเขต

ผู้ประกอบการธุรกิจระหว่างประเทศในจังหวัดสระหวุ่นเขตจากนโยบายจุดเดี่ยวกล่าวโดยรวมทั้ง 3 ประเภทธุรกิจหลักที่จะได้รับผลกระทบด้านดีมากที่สุดคือธุรกิจประเภทบริการเมื่อนักท่องเที่ยวเข้ามาจะทำให้มีนักลงทุนจากต่างประเทศเข้ามาลงทุนในประเภทนี้มาก ธุรกิจประเภทนี้จะขยายตัว ส่งผลให้เกิดมีการจ้างงานเพิ่มขึ้น รองลงมาคือธุรกิจประเภทผลิตส่งออก จากนโยบายการยกเว้นอากรรายได้ 5 ปี คาดว่าทั่วจังหวัดจะมีการลงทุนด้านอุตสาหกรรมผลิตเป็นสินค้าเพิ่มมากขึ้น และธุรกิจนำเข้า-ส่งออก พบว่าสินค้าที่นำเข้า-ส่งออกมากขึ้นจะมีรายได้เพิ่มขึ้น ในระยะสั้น

ผลกระทบที่ก่อให้เกิดผลเสียต่อผู้ประกอบการ ในจังหวัดสระหวุ่นเขตมากที่สุด คือผู้ประกอบการผลิตส่งออก เพราะรัฐบาลลาวมีมาตรการหยุดการทำลายป่าไม้ สินค้าส่งออกลดลง รองลงมาคือผู้ประกอบการนำเข้าส่ง-ออก เมื่อมีเส้นทางสะดวกการติดต่อทางธุรกิจระหว่างประเทศไทยและประเทศเวียตนามจะติดต่อกัน โดยตรง ซึ่งพ่อค้าคนกลางในจังหวัดสระหวุ่นเขตอาจมีบทบาทน้อยลงและธุรกิจบริการได้รับผลกระทบน้อยสุด

เมื่อเปรียบเทียบกับ การดำเนินธุรกิจ ในจังหวัดสระหวุ่นเขตกับแนวความคิดเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ (Philip Kotler, 2003) พบว่าสอดคล้องกับแนวคิดนี้ ซึ่งผลกระทบต่อ การดำเนินธุรกิจระหว่างประเทศมากที่สุดคือจากสภาพแวดล้อมทางด้านการเมืองและกฎหมายในสปป.ลาว และ สภาพแวดล้อมด้านประชากรเป็นต้น

การมีสะพานฯ จะก่อให้เกิดคู่แข่งทางด้านธุรกิจเพิ่มขึ้น แต่บนพื้นฐานการควบคุมทางกฎหมายของ สปป.ลาว คิดว่าการแข่งขันที่เป็นธรรมจะส่งผลให้ระบบเศรษฐกิจมีการเติบโต การนำใช้นโยบายควบคุมโครงการที่จะมาลงทุนในสปป.ลาว ที่มีการคัดเลือกอย่างดีแล้ว จะไม่ส่งผลกระทบต่อ การดำเนินธุรกิจอย่างแน่นอน

3. ปัญหาและอุปสรรค ที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางธุรกิจที่คาดว่าจะได้รับจากสะพานข้ามโขงลาว-ไทยแห่งที่ 2

ปัญหาที่พบในการดำเนินธุรกิจ ในจังหวัดสระหวุ่นเขต โดยส่วนมากเช่น ภาครัฐบาลจะมีปัญหาด้านเงินทุนในการจัดระบบ และการเก็บรวบรวมข้อมูล ขาดบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญ ในการส่งเสริมและปฏิบัติ แนวทางนโยบายของรัฐก็ทำไม่ได้ดีเท่าที่ควร และปัญหาที่พบในผู้ประกอบการเห็นได้ว่ามี ศักยภาพในการแข่งขันต่ำ ขาดเงินทุนในการที่จะขยายกิจการ และไม่มีการรวมตัวทางธุรกิจ ทำให้ไม่สามารถสร้างกลุ่มธุรกิจที่สามารถแข่งขันทั้งในตลาดภายในประเทศและต่างประเทศได้

ข้อค้นพบ

จากการศึกษาผลกระทบที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจของธุรกิจ ระหว่างประเทศ ลาวและไทย ที่คาดว่าจะได้รับจากสะพานข้ามแม่น้ำโขงลาว-ไทยแห่งที่ 2 ในจังหวัดสะหวันเขต มีข้อค้นพบดังนี้

1. ภายหลังจากสะพานฯเปิดใช้คาดว่าจะปริมาณสินค้าชายแดนจะเพิ่มขึ้น และประเทศ สปป.ลาว จะขาดดุลการค้าให้แก่ประเทศไทย แต่คาดว่าในอนาคต เมื่อ 2 เขตเศรษฐกิจพิเศษ สะหวันเขต-เซโน และ บ้านแดนสะหวันสร้างเสร็จจะทำให้ สปป.ลาวขาดดุลการค้าจากประเทศไทย น้อยลง เนื่องจากจะมีนักลงทุนจะเข้าไป ทำธุรกิจและสร้างรายได้ให้กับจังหวัดสะหวันเขตในอนาคต
2. การปฏิบัตินโยบายของเจ้าหน้าที่รัฐยังพบกับปัญหาได้แก่ ระบบการเก็บรวบรวมข้อมูลด้านการตลาด และราคาทั้งภายในและต่างประเทศ รวมทั้งความสามารถในการวิเคราะห์ วิจัยไม่ชัดเจน การเก็บข้อมูลสถิติไม่ได้รับการปรับปรุงด้านคุณภาพให้สูงขึ้น ขาดการตรวจตราประเมินผล และการวางแผนบนพื้นฐานข้อมูลสถิติตัวจริง ขาดแคลนพนักงานรัฐ ที่มีความเชี่ยวชาญ เฉพาะด้านงบประมาณสำหรับการปรับปรุงแผนการค้ามีน้อย ไม่เพียงพอกับความต้องการของงานในปัจจุบัน
3. ภายหลังจากเปิดใช้สะพานฯ การส่งเสริมการลงทุน ของภาครัฐได้มีนโยบายต่างๆ เพื่อรองรับทางด้าน การค้า การลงทุน สำหรับนักธุรกิจ ในจังหวัดสะหวันเขตมีแผนที่จะขยายธุรกิจด้านการค้า การลงทุน และการบริการแต่ยังขาดทุนสนับสนุน แต่มีแผนการรวมกลุ่มของนักธุรกิจ ในประเภทต่างๆ เพื่อรองรับกับสภาพการแข่งขันทางด้านธุรกิจ และการร่วมมือกับนักธุรกิจทั้งภายในและต่างประเทศ
4. ทางด้านการเมืองและกฎหมายในประเทศ สปป.ลาว ระบบการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย มีพรรคเดียว ในการจัดตั้งและนำไปสู่ การออกกฎหมายต่างๆ เกิดมีความเสถียรภาพ ซึ่งเป็นแรงจูงใจแก่นักลงทุนทั้งภายในและต่างประเทศ
5. ผู้ประกอบการธุรกิจระหว่างประเทศนั้นก่อนการสร้างสะพานฯ ไม่มีการจัดตั้งกลุ่มนักธุรกิจ การดำเนินธุรกิจเป็นเอกเทศไม่มีการร่วมมือกันสำหรับธุรกิจประเภทเดียวกัน สภาพการแข่งขันในตลาดจังหวัดสะหวันเขต พบว่าจะเป็นการผูกขาดทางด้านตลาด เพราะมีการแข่งขันน้อย นักธุรกิจรายใหม่ที่จะเข้ามาพบอุปสรรคด้านทุนที่เป็นข้อจำกัดและการดำเนินงานด้านเอกสาร เพราะเจ้าหน้าที่รัฐยังปฏิบัติ นโยบายของรัฐบาลได้อย่างเต็มที่ในการส่งเสริมการค้าเงินธุรกิจเท่าที่ควร

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาอิสระเรื่องผลกระทบที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจของธุรกิจระหว่างประเทศ ลาวและไทย ที่คาดว่าจะได้รับจากสะพานข้ามแม่น้ำโขงลาว-ไทยแห่งที่ 2 ในจังหวัดสะหวันเขตสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว)

1. ทางด้านเศรษฐกิจ การสร้างสะพานดังกล่าวอาจเป็นปัจจัยหนึ่งในการดึงดูดนักลงทุนจากนักธุรกิจภายในและต่างประเทศ เมื่อนักลงทุนเข้ามาลงทุนในจังหวัดเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตามระเบียบและกฎหมายของรัฐบาลยังเป็นปัจจัยสำคัญในการดึงดูดนักลงทุน เมื่อมีความสะดวกปลอดภัยก็จะทำให้มีการลงทุนเพิ่มขึ้น ตามสภาพแรงงานในประเทศลาว โครงการก่อสร้างต่างๆจะนิยมใช้แรงงานต่างชาติเพราะส่วนมากเป็นแรงงานที่มีคุณภาพ ราคาต่ำกว่าแรงงานลาว มีความรับผิดชอบสูงเกี่ยวกับปัญหาแรงงานต่างด้าวที่จะเข้ามาทำงานในจังหวัดสะหวันเขต ทางรัฐบาลจะต้องมีการออกใบอนุญาตทำงาน มีการตรวจตราเป็นประจำ แรงงานที่เข้ามาทำงานต้องถูกต้องตามกฎหมาย ไม่เพียงแต่เรื่องแรงงานเท่านั้น การค้ามนุษย์ ยาเสพติด ดังนั้นควรมีมาตรการรองรับที่เข้มงวด

2. การสร้างสะพานแห่งนี้ จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคม วัฒนธรรมถ้าหากไม่มีการเตรียมพร้อมที่เพียงพอเพื่อรองรับกับสภาพการณ์ด้าน โครงร่างจะได้รับการปรับปรุงชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนทั้งสองจังหวัด(สะหวันเขต-มุกดาหาร) จะดีขึ้น เมื่อมีการขยายตัวทางธุรกิจการค้าภายหลังการสร้างสะพานแล้วเสร็จ จะมีการเคลื่อนที่ของคนหลากหลายอาชีพ การคุ้มครองความสงบเป็นปัญหาใหญ่ ถ้าทางจังหวัดไม่มีความเตรียมพร้อม หรือขาดกำลังคนแล้ว จะมีปัญหาในการรักษาความเป็นระเบียบในเขตเศรษฐกิจใหม่ใน ปัจจุบันนี้ในขอบเขตตัวเมืองก็เห็นว่ากำลังเจ้าหน้าที่ก็ยังไม่เพียงพอ

3. คนในพื้นที่จะเสียดผลประโยชน์ วิธีชีวิตเปลี่ยนแปลงจากการคาดการณ์ที่จะมีการลงทุนเพิ่มขึ้นและก่อให้เกิดการสร้างงานสร้างรายได้ให้กับประชาชน แต่ในตัวจริงประชาชนยังไม่มีความพร้อม เพราะการประกอบอาชีพของประชาชนในจังหวัดสะหวันเขตโดยส่วนมากร้อยละ 80 มีอาชีพทำนา